

UNIwersytet GDAŃSKI
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
Instytut Politologii

Zeszyty Naukowe
nr 11

CYWILIZACJA I POLITYKA

C11 15520

RADA PROGRAMOWA

Roman Bäcker, Tadeusz Bodio, Andrzej Chodubski, Bogdan Chrzanowski, Tadeusz Dmochowski, Andrzej Gąsiorowski, Tadeusz Godlewski, Janusz Golinowski, Daniel Kawa, Marcei Kosman, Andrzej Kubka, Josef Malach, Joanna Marszałek-Kawa, Piotr Niwiński, Jarosław Nocoń, Pavol Odaloš, Edward Olszewski, Longin Pastusiak, Grzegorz Piwnicki, Ewa Polak, Jakub Potulski, ks. Adam Romejko, Beata Słobodzian, Alicja Stępień-Kuczyńska, Akmal Saidov (Uzbekistan), Maciej Szczerkowski, Urszula Świętochowska, Jacek Tebinka, Tadeusz Wallas, Jan Waskan, Lech Zacher, Waldemar Żebrowski, Arkadiusz Żukowski

REDAKTOR NACZELNY

prof. zw. dr hab. Andrzej Chodubski

SEKRETARZ REDAKCJI

dr Joanna Leska-Ślęzak

RECENZENCI

prof. dr hab. Janusz Mieczkowski

prof. dr hab. Waldemar Nowak

prof. dr hab. Jan Waskan

REDAKTOR TECHNICZNY

Krystyna Samsel

PROJEKT OKŁADKI

Krzysztof Galus

© Copyright by Wydawnictwo Adam Marszałek
Toruń 2013

ISSN 1732-5641

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową:

tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń

tel. 56 664 22 35, 56 660 81 60, e-mail: info@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl

Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Kv 16/2012u

Spis treści

Wstęp	11
-------------	----

I VIA FACTI

Andrzej Chodubski

Politologia a cywilizacyjne przemiany świata

(Wykład wygłoszony na VI Ogólnopolskiej Konferencji Akademickich Ośrodków
Politologicznych 13–14 maja 2013 r. na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim
w Olsztynie)

17

II STUDIA I MATERIAŁY

Jarosław Nocoń

Dylematy postaw wobec przeobrażeń teoretycznej struktury wiedzy o polityce. . . .

29

Wojciech Stankiewicz

Światowa geopolityka w XXI wieku.

40

Tomasz Połoński

Poglądy polityczne Heraklita z Efezu w świetle jego wybranych aforyzmów

58

Rafał Ożarowski

Mediacja Państwa Katar w libańskim sporze politycznym w 2008 roku

69

Andrzej Chodubski

O migracjach we współczesnej Europie

81

Rafał Raczyński

*Bariery i możliwości adaptacyjno-integracyjne oraz aspiracje i możliwości
aktywności zawodowej Polaków w Islandii.*

94

Dariusz Matelski

*Wkład mniejszości niemieckiej w Polsce w stosunki polsko-niemieckie
(1991–2011).*

113

Joanna Leska-Ślęzak

Dwustronne stosunki polsko-holenderskie widziane z Warszawy

134

Krystyna Gomółka

*Rola Polsko-Szwajcarskiego Programu Współpracy w intensyfikacji działań
organizacji pozarządowych*

148

Jolanta Mencil	
<i>Ogniwa przeszłości ukraińsko-polskiej z czasu II wojny światowej</i>	165
Krzysztof Piotr Sawicki	
<i>Wartości, samorząd, demokracja na Litwie</i>	180
Przemysław Sieradzan	
<i>Pomocy na pograniczu rosyjsko-norweskim</i>	200
Tadeusz Dmochowski	
<i>Radziecko (ZSRR) – chińskie (Republika Chińska) negocjacje w 1945 roku (do 9 lipca 1945 r.)</i>	214
Marian Mencil	
<i>Chińsko-afrykańskie stosunki polityczne i gospodarcze a Unia Europejska</i>	247
Maciej Szczurowski	
<i>Symbolika obrzędowości publicznej na szczeblu samorządu jako element kultury politycznej</i>	294
Sławomir Dębski	
<i>Umacnianie się zjawisk lokalizmu w Polsce</i>	312
Dawid Jacek Michalski	
<i>Rodzina w artykule 11 Konkordatu z 1993 roku</i>	323
Bogdan Chrzanowski	
<i>Gen. Stefan Rowecki – „Grot” – Komendant Główny Związku Walki Zbrojnej (ZWZ) – Armii Krajowej (AK) – sylwetka polityczna</i>	336
Jarosław Ślęzak	
<i>Ruch migracyjny w Gdańsku w XIX i na początku XX wieku</i>	350
Paweł Bijak	
<i>Kościelno-prawna ochrona zabytków sakralnych w Polsce</i>	369

III RECENZJE I OMÓWIENIA

Barbara Krauz-Mozer, Piotr Borowiec, Paweł Ścigaj, Kim jesteś politologu? Historia i stan dyscypliny w Polsce (Andrzej Chodubski)	397
Teorie i metody w studiach europejskich, red. Anna Skolimowska (Andrzej Chodubski)	401
Jakub Potulski, Wprowadzenie do socjologii stosunków politycznych, (Andrzej Chodubski)	405
Odłony współczesnej polityki, red. Janusz Golinowski, Artur Laska (Andrzej Chodubski)	408
Julian Auleytner, Polityka społeczna w Polsce i w świecie (Andrzej Chodubski)	412

Katarzyna Głąbicka , <i>Europejski model socjalny</i> (Andrzej Chodubski)	416
<i>Umiędzynarodowienie polskiej polityki społecznej – aspekty globalne i europejskie</i> , red. Katarzyna Głąbicka i Michała Kubiak (Andrzej Chodubski)	419
<i>Między historią, politologią a medioznawstwem. Wybór problemów</i> , pod red. Tadeusza Wallasa (Andrzej Chodubski)	422
<i>Obywatel – instytucje – władza na przełomie XX i XXI wieku. Księga dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Godlewskiemu</i> , red. Danuta Karnowska, Jarosław Nocoń (Andrzej Chodubski)	426
<i>Między kontynuacją a zmianą. Studia z myśli politycznej. W darze profesorowi Andrzejowi Wojtasowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin</i> , red. Jan Waskan (Andrzej Chodubski)	430
<i>W kręgu nauki o państwie, prawie i polityce. Księga dedykowana Profesorowi Markowi Żmigrodzkiemu</i> , red. Bożena Dziemidok-Olszewska, Wojciech Sokół, Tomasz Blichta (Andrzej Chodubski)	433
<i>Współczesne systemy społeczne</i> , red. Marek Żmigrodzki, Bożena Dziemidok-Olszewska (Andrzej Chodubski)	437
<i>Mity historyczno-polityczne. Wyobrażenia zbiorowe. Polityka historyczna. Studia i materiały</i> , red. Eugeniusz Ponczek i Andrzej Sepkowski i Magdalena Reksć (Andrzej Chodubski)	440
<i>My już jesteśmy zjedzeni... Rola i znaczenie prawosławia w konflikcie etnicznym w Dolinie Preszewa</i> , red. Radosław Zenderowski (Andrzej Chodubski)	444
Andrzej Bonusiak , <i>Polacy w niepodległej Ukrainie. Analiza strukturalno-funkcyjna</i> (Andrzej Chodubski)	447
Edyta Czop , <i>Migranci polscy w krajach unijnej piętnastki (1992–2011). Wybrane zagadnienia</i> (Andrzej Chodubski)	451
<i>Stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i postulowanych w Polsce po II wojnie światowej</i> , red. Stefan Dudra i Bernadetta Nitschke (Andrzej Chodubski)	454
<i>Mobilizacja i etniczność. Procesy mobilizacji mniejszości narodowych i etnicznych w województwie zachodniopomorskim na tle doświadczeń grup narodowościowych w innych regionach</i> , red. Marzena Giedroją, Dorota Kowalewska, Małgorzata Mieczkowska (Andrzej Chodubski)	458
<i>Rosja w procesach globalizacji</i> , red. Stanisław Bieleń (Andrzej Chodubski)	461
Wojciech Grabowski , <i>Fundamentalizm muzułmański na Bliskim Wschodzie</i> (Andrzej Chodubski)	465
Grzegorz Piwnicki , <i>Meandry kultury politycznej w Polsce. Od średniowiecza do II wojny światowej</i> (Andrzej Chodubski)	468

Karolina Tybuchowska-Hartlińska , <i>Wybory do samorządu terytorialnego w Polsce. Dwadzieścia lat doświadczeń w subregionie ciechanowskim</i> (Andrzej Chodubski)	472
Maciej Drzonek , <i>Reelekcje prezydentów miast w wyborach bezpośrednich w Polsce</i> (Andrzej Chodubski)	475
Andrzej Gąsiorowski , <i>Komenda Obrońców Polski Okręg Pomorza</i> (Andrzej Chodubski)	478
Marceli Kosman , <i>Wojciech Jaruzelski. Mąż stanu w czasach przełomu</i> (Andrzej Chodubski)	482
Tomáš Sedláček , <i>Ekonomia dobra i zła. W poszukiwaniu istoty ekonomii od Gilgamesza do Wall Street</i> (Adam Romejko)	485
Przemysław Adamczewski , <i>Górski Karabach w polityce Azerbejdżanu</i> (Tadeusz Bodio)	488
<i>Islandia. Wprowadzenie do wiedzy o społeczeństwie i kulturze</i> , red. R. Chymkowski, W.K. Pessel (Rafał Raczyński)	491
Agnieszka Włoczewska , <i>Mały leksykon pojęć i terminów frankofońskich</i> (Adam Romejko)	496
<i>Obywatelski projekt ustawy o izbach przemysłowo-handlowych w Polsce</i> , red. Stanisław Wykrętowicz (Beata Słobodzian)	499

Contents

Introduction	11
--------------------	----

I VIA FACTI

Andrzej Chodubski

Politology and civilizational transformation of the world.

Lecture given at the Sixth National Conference of Academic Centers

of Political Studies, 13–14 May 2013 at The University of Warmia and Mazury

in Olsztyn	17
------------------	----

II STUDIES AND SCIENTIFIC DESCRIPTION

Jarosław Nocoń

Dilemmas of the approach to the transformation of the theoretical structure

<i>of knowledge about politics</i>	29
--	----

Wojciech Stankiewicz

<i>World geopolitics in the 21st century</i>	40
--	----

Tomasz Połowski

The political views of Heraclitus of Ephesus, in the light of his selected

<i>aphorisms</i>	58
------------------------	----

Rafał Ożarowski

<i>Mediation of the State of Qatar in the Lebanese political dispute in 2008</i>	69
--	----

Andrzej Chodubski

<i>About migrations in contemporary Europe</i>	81
--	----

Rafał Raczyński

Difficulties and barriers in the process of adaptation and aspirations

<i>and opportunities for professional activity of Poles in Iceland</i>	94
--	----

Dariusz Matelski

The contribution of the German minority in Poland into Polish-German

<i>relations</i>	113
------------------------	-----

Joanna Leska-Ślęzak

<i>Bilateral Polish-Dutch relations seen from Warsaw</i>	134
--	-----

Krystyna Gomółka

The role of the Polish-Swiss Cooperation Programme in the intensification

<i>of actions of non-governmental organizations</i>	148
---	-----

Jolanta Mencil	
<i>The links of the Ukrainian-Polish past from the period of the World War II.</i>	165
Krzysztof Piotr Sawicki	
<i>The values, local government and democracy in Lithuania</i>	180
Przemysław Sieradzan	
<i>Pomorcy on the Russian-Norwegian borderland</i>	200
Tadeusz Dmochowski	
<i>The Soviet (USSR) – Chinese (Republic of China) negotiations in 1945 (till 9 July 1945)</i>	214
Marian Mencil	
<i>Chinese-African political and economic relations and the European Union</i>	247
Maciej Szczurowski	
<i>The symbolism of public rituals at the level of local government as part of the political culture</i>	294
Sławomir Dębski	
<i>The strengthening of the phenomena of localism in Poland</i>	312
Dawid Jacek Michalski	
<i>Family in the Article 11 of the Concordat of 1993</i>	323
Bogdan Chrzanowski	
<i>General Stefan Rowecki – „Grot” – Commander in Chief of the Union of Armed Struggle (ZWZ) – Home Army (AK) – a political figure</i>	336
Jarosław Ślęzak	
<i>The migration movement in Gdansk in the nineteenth and early twentieth century</i>	350
Paweł Bijak	
<i>Church and legal protection of religious monuments in Poland</i>	369

III REVIEWS AND DISCUSSION

Barbara Krauz-Mozer, Piotr Borowiec, Paweł Ścigaj, <i>Who are you political scientist? History and condition of the discipline in Poland</i> (Andrzej Chodubski)	397
<i>Theories and methods in the European studies (Andrzej Chodubski)</i>	401
Jakub Potulski, <i>Introduction to the sociology of political relations</i> (Andrzej Chodubski)	405
<i>Scenes of the contemporary politics (Andrzej Chodubski)</i>	408
Julian Auleytner, <i>Social policy in Poland and in the world</i> (Andrzej Chodubski)	412
Katarzyna Głąbicka, <i>The European social model</i> (Andrzej Chodubski)	416

<i>The internationalization of Polish social policy – the global and European aspects</i> (Andrzej Chodubski)	419
<i>Between history, political science and media studies</i> (Andrzej Chodubski)	422
<i>Citizen – institutions – authority at the turn of the twentieth and twenty-first century</i> (Andrzej Chodubski)	426
<i>Between the continuation and the change. Studies from the political thought</i> (Andrzej Chodubski)	430
<i>In the circle of science about the state, law and politics</i> (Andrzej Chodubski) . .	433
<i>Contemporary social systems</i> (Andrzej Chodubski)	437
<i>Historical and political myths. Collective imagination. Historical policy. Studies and Materials</i> (Andrzej Chodubski)	440
<i>We are already eaten The role and importance of the Orthodox Church in the ethnic conflict in the Presevo Valley</i> (Andrzej Chodubski)	444
Andrzej Bonusiak , <i>Poles in the independent Ukraine. Structural and functional analysis</i> (Andrzej Chodubski)	447
Edyta Czop , <i>Polish emigrants in the countries of the EU: fifteen (1992–2011). Selected issues</i> (Andrzej Chodubski)	451
<i>Associations of minorities of national, ethnic and postulated in Poland after World War II</i> (Andrzej Chodubski)	454
<i>Mobilisation and ethnicity. The processes of mobilization of national and ethnic minorities in Western Pomerania on the background of experience of ethnic groups in other regions</i> (Andrzej Chodubski)	458
<i>Russia in globalization processes</i> (Andrzej Chodubski)	461
Wojciech Grabowski , <i>Muslim fundamentalism in the Middle East</i> (Andrzej Chodubski)	465
Grzegorz Piwnicki , <i>Meanders of the political culture in Poland. From the Middle Ages to World War II</i> (Andrzej Chodubski)	468
Karolina Tybuchowska-Hartlińska , <i>Elections for local government in Poland. Twenty years of experience in the subregion of Ciechanów</i> (Andrzej Chodubski)	472
Maciej Drzonek , <i>Re-election of presidents of cities in direct election in Poland</i> (Andrzej Chodubski)	475
Andrzej Gąsiorowski , <i>The Command of Defenders of Poland of the District of Pomerania</i> (Andrzej Chodubski)	478
Marceli Kosman , <i>Wojciech Jaruzelski. The statesman in Times of Change</i> (Andrzej Chodubski)	482

Tomáš Sedláček , <i>Economics of Good and Evil. In search of the essence of economics from Gilgamesh to Wall Street</i> (Adam Romejko)	485
Przemysław Adamczewski , <i>Nagorno-Karabakh in the politics of Azerbaijan</i> (Tadeusz Bodio)	488
<i>Iceland. Introduction to the knowledge about society and culture</i> (Rafał Raczyński)	491
Agnieszka Włoczewska , <i>Small lexicon of Francophone concepts and terms</i> (Adam Romejko)	496
<i>The Civil bill on Chambers of Commerce and Industry in Poland</i> (Beata Słobodzian)	499